

Innspill til utvalg om digital læringsanalyse

Oslo 01.03.2023

Ekspertutvalget for digital læringsanalyse

Som initiativtager for gruppa Opprop for mindre skjerm på barneskoler på Facebook med 14000 medlemmer, takker jeg for muligheten til å bidra med et skriftlig innspill.

Til tross for at vi har innført digital undervisning på barneskoler i stor skala, er det forsket lite på læringsutbytte og effekt. Derimot fins det stadig mer forskning på skadevirkningene av skjermbruk for barn. Dessuten viser pedagogisk forskning at barn lærer best gjennom aktive, fysiske læringsmetoder i samspill med andre mennesker og de fysiske omgivelsene.

I Sverige er det nylig besluttet å nedskalere skjermbruk blant annet av nevnte grunner.

Som initiativtager til gruppa Opprop for mindre skjermbruk på barneskoler, som har fått 14 tusen medlemmer på få uker, ser jeg at foreldre er særlig bekymret for langtidsvirkningene av den utstrakte skjermbruken ved barneskolen.

I dag er det opp til hver enkelt skole, hver enkelt lærer å styre skjermbruk i undervisningen. Læreres utdanning og trening innen digitale verktøy varierer. Slik blir det tilfeldig hvor mye skjerm som benyttes i løpet av skoledagen og hvor utstrakt og god undervisning- derav digital kompetanse, hvert enkelt barn får.

Vi ber om at ekspertgruppen vurderer innføring av en tydelig nasjonal norm for undervisningen i digital kompetanse ved norske barneskoler, slik at barna får like rammer for undervisningen landet rundt. Lærerens autonomi bør samtidig sikres, men tidsbruk og forskningsbasert metode bør ligge til grunn for undervisningen, slik det gjøres for undervisningen i fag som sikrer de andre grunnleggende ferdighetene.

Konkrete spørsmål vi ønsker at ekspertgruppen vurderer er:

Fra hvilket årstrinn er det hensiktsmessig med 1:1 i skolen, er det i det hele tatt hensiktsmessig med 1:1?

Er det hensiktsmessig, ikke minst innenfor loven å sende med digitale redskaper hjem for at lekser skal gjøres på disse, jf. EMK art 8? I den forbindelse nevnes at når disse redskapene ikke kan reguleres av foreldre innvirker de på foresattes grunnlovsfestede rett til privatliv, samt retten til å utøve sin rolle som foresatt ovenfor umyndig barn.

Bør vi bringe skolebøkene tilbake til klasserommene i større grad igjen?

Bør det opprettes et eget fag, egnet til å faktisk gi barna digital kompetanse (innhold vi etterlyser i et slikt fag er teknologi, touch og koding/programmering)?

Bør spillbaserte opplæringsprogram utelukkes i skolen, spesielt sett hen til at elevene ikke må utsettes for reklame på skolens enheter.

Vi minner også om skoleeiers plikt til å skjerme elevene for uønsket påvirkning, jf. opplæringsloven § 9-6 og privatskoleloven § 7-1a

Lenker til aktuelle artikler og forskning for vårt opprop:

[Dose-dependent and joint associations between screen time, physical activity, and mental wellbeing in adolescents: an international observational study - The Lancet Child & Adolescent Health](#)

[Øyelege Frode Gaustad i Ålesund mener skolen bør bruke mindre skjerm fordi flere får øyeplager – NRK Møre og Romsdal – Lokale nyheter, TV og radio](#)

[Norsk-undervisning ute i naturen ga barna bedre språk \(forskning.no\)](#)

[Hvorfor husker vi bedre når vi noterer med penn og papir? \(forskning.no\)](#)

[Hva er best – lesing på skjerm eller papir? | Universitetet i Stavanger \(uis.no\)](#)

[Elevenes leseforståelse er redusert: Å lese på skjerm gir mindre læring - Apollon \(uio.no\)](#)

[– Mangler felles digitalt grunnlag - Fabelaktig formidling](#)

[Computer screen time is damaging eyes — especially for children - The Washington Post](#)

[Sverige gjør en kjempesatsing på lærebøker i skolen - Grafkom.no](#)